

TrueType Fontların XFree86 4.x ile Kullanımı mini–NASIL

Yazan:
Bartek Kostrzewa
<bartek (at) spillkescht.lu>

Çeviren:
Necdet Yücel
<nyucel (at) comu.edu.tr>

5 Şubat 2007

Özet

Bu mini–NASIL belgesi TrueType (*.ttf) fontların XFree86 4.x ile nasıl kullanılacağını anlatır.

Konu Başlıkları

1. Giriş	3
1.1. Telif Hakkı	3
1.2. Uyarı	3
1.3. Son Sürüm	3
1.4. Katkıda Bulunanlar	3
1.5. Çeviriler	3
2. Yöntem	4

Bu çevirinin sürüm bilgileri:

1.0	Aralık 2005	ny
İlk çeviri		

Özgün belgenin sürüm bilgileri:

1.5	2004-06-28	bk
Eposta adresim değişti ve bazı X–Free sürüm numaraları düzenlendi.		
0.0.4		bk
XFree86Config dosyasına nasıl fontpath ekleneceğini anlatan içerik eklendi.		
0.0.3		bk
Yasal problemler oluşturmaması için düzenlemeler yapıldı.		
0.0.2		bk
Netscape ile font ölçekleme ile ilgili hatalı bilgi düzeltildi.		
0.0.1		bk
İlk sürüm		

1. Giriş

1.1. Telif Hakkı

Bu belgeyi özgürce indirebilir, kopyalayabilir ve dağıtabilirsiniz. Eğer bir değişiklik yaparsanız bana bildirir ki ben de LDP'ye ileteyim.

Telif hakkı © 2001 Bartek Kostrzewa — Özgün belge

Telif hakkı © 2005 Necdet Yücel — Türkçe çeviri

1.2. Uyarı

Kurulum yapmadan önce sisteminizin tamamının yedeğini almanızı ve düzenli aralıklarla yedeklemenizi öneririm.

BU BELGE "ÜCRETSİZ" OLARAK RUHSATLANDIĞI İÇİN, İÇERDİĞİ BİLGİLER İÇİN İLGİLİ KANUNLARIN İZİN VERDİĞİ ÖLÇÜDE HERHANGİ BİR GARANTİ VERİLMEMEKTEDİR. AKSİ YAZILI OLARAK BELİRTİLMEDİĞİ MÜDDETÇE TELİF HAKKI SAHİPLERİ VE/VEYA BAŞKA ŞAHISLAR BELGEYİ "OLDUĞU GİBİ", AŞIKAR VEYA ZİMNEN, SATILABİLİRLİĞİ VEYA HERHANGİ BİR AMACA UYGUNLUĞU DA DAHİL OLMAK ÜZERE HİÇBİR GARANTİ VERMEKSİZİN DAĞITMAKTADIRLAR. BİLGİNİN KALİTESİ İLE İLGİLİ TÜM SORUNLAR SİZE AİTTİR. HERHANGİ BİR HATALI BİLGİDEN DOLAYI DOĞABİLECEK OLAN BÜTÜN SERVİS, TAMİR VEYA DÜZELTME MASRAFLARI SİZE AİTTİR.

İLGİLİ KANUNUN İCBAR ETTİĞİ DURUMLAR VEYA YAZILI ANLAŞMA HARİCİNDE HERHANGİ BİR ŞEKİLDE TELİF HAKKI SAHİBİ VEYA YUKARIDA İZİN VERİLDİĞİ ŞEKİLDE BELGEYİ DEĞİŞTİREN VEYA YENİDEN DAĞITAN HERHANGİ BİR KİŞİ, BİLGİNİN KULLANIMI VEYA KULLANILAMAMASI (VEYA VERİ KAYBI OLUŞMASI, VERİNİN YANLIŞ HALE GELMESİ, SİZİN VEYA ÜÇÜNCÜ ŞAHISLARIN ZARARA UĞRAMASI VEYA BİLGİLERİN BAŞKA BİLGİLERLE UYUMSUZ OLMASI) YÜZÜNDEN OLUŞAN GENEL, ÖZEL, DOĞRUDAN YA DA DOLAYLI HERHANGİ BİR ZARARDAN, BÖYLE BİR TAZMİNAT TALEBİ TELİF HAKKI SAHİBİ VEYA İLGİLİ KİŞİYE BİLDİRİLMİŞ OLSA DAHİ, SORUMLU DEĞİLDİR.

Tüm telif hakları aksi özellikle belirtilmediği sürece sahibine aittir. Belge içinde geçen herhangi bir terim, bir ticari isim ya da kuruma itibar kazandırma olarak algılanmamalıdır. Bir ürün ya da markanın kullanılmış olması ona onay verildiği anlamında görülmemelidir.

1.3. Son Sürüm

Özgün belgenin son sürümünü <http://www.tldp.org/HOWTO/TT-«XFree86.html> adresinde bulabilirsiniz.

1.4. Katkıda Bulunanlar

Bear Giles'a beni doğru yola getiren :o) Debian TTF nasıl belgesi için teşekkür ediyorum.

Elbette XFree86 ekibine ve **ttmkfdir** programını yazan Joerg Pommnitz'e teşekkür ediyorum.

LDP'ye kurdukları ve işlettikleri bu ağ için BÜYÜK teşekkürlerimi yazıyorum.

Joe Meadows'a sürüm 0.0.2 ve öncesi için yasadışı olabilecek tanımlamalar konusunda uyarısı için teşekkür ediyorum.

1.5. Çeviriler

Bazı dillere çevirilerin yapıldığını biliyorum ama çevirmenler benimle iletişime geçmediklerinden nerede bulacaklarını bilmiyorum. Lütfen çevirilere devam edin.

Yorumlarınız ve önerileriniz için <[bartek \(at\) spillkescht.lu](mailto:bartek(at)spillkescht.lu)> adresine yazabilirsiniz.

2. Yöntem

Son güncellememden bu yana pek çok şey değişti ama izlenecek yöntem X.org için bile hala aynı. Gerekliği yerde dosya isimlerini değiştirmeniz yeterli olacaktır.

TrueType font kümesini (indirebileceğiniz bir çok adresten birinden) edinip root haklarıyla aşağıdaki komutları çalıştırın:

```
mkdir /usr/X11R6/lib/X11/fonts/Truetype
cp /home/joeuser/indirme–dizini/*.ttf /usr/X11R6/lib/X11/fonts/Truetype
cd /usr/X11R6/lib/X11/fonts/Truetype
ttmkfdir > fonts.scale
mkfontdir
```

Disk bölümlerinizin birinde çalışan bir Windows varsa fontları doğrudan oradan kullanmak zorundasınız. Fontları Linux bölümünüze kopyalamanız *yasadışı*dır. İlk olarak Windows bölümünüzü çalışan bir Linux'a nasıl tanıtılacağını öğrenin (dağıtımların çoğu bunu kurulum sırasında öntanımlı olarak yapar) ardından aşağıdakileri root haklarıyla gerçekleştirin:

```
cd /etc/X11
sevdiğiniz–bir–metin–düzenleyici XF86Config ①
②
cd /windows–bölümünüz/windows/fonts
ttmkfdir > fonts.scale
mkfontdir
```

- ① Bazı dağıtımlarda bu dosyanın adının sonuna bir rakam eklenir (örneğin XF86Config.4). X11R6 tarafından kullanılan dosyanın hangisi olduğunu bulmalısınız. Bunun için **cat /var/log/XFree* | grep "Using config file:"** komutunu çalıştırıp karşılık gelen dosyayı düzenleyebilirsiniz.
- ② Kullandığınız kelime istemcide Files bölümünü bulup FontPath ile başlayan satırları bulun ve bu listenin sonuna FontPath **" /*windows–bölümünüz*/windows/fonts/ "** satırını ekleyin (*windows–bölümünüz* yerine windows bölümünüzün bağlama noktasını yazmalısınız).

Bunlar Windows bölümünüzdeki bütün fontlarınızın X'de düzgün çalışmasını sağlayacaktır.

Bütün TrueType fontlarınız da düzgün çalışıyor olmalıdır. Eğer font eklemek isterseniz [***.ttf** dosyalarını] adı geçen dizine kopyalayın ve anlatılanları tekrar edin.

Netscape bu fontlar ile problemler çıkaracaktır, Fontlar penceresinden "Ölçeklendirmeye İzin Ver" seçeneğini etkin yapın. Sadece 0 ile 12 arasındaki büyüklükteki fontları gösterebilmektedir. Mozilla ya da Opera'nın böyle sorunları yoktur.

mkfontdir betiği XFree 4.x ile birlikte dağıtılmaktadır.

Eğer sisteminizde **ttmkfdir** bulunmuyorsa [buradan](#)^(B2) indirebilirsiniz.

XFree86'nın son sürümünü (güncel 4.4.0) <http://www.xfree86.org> adresinden edinebilirsiniz.

X.org'un son sürümünü ise <http://freedesktop.org/XOrg> adresinden edinebilirsiniz.

Notlar

Belge içinde dipnotlar ve dış bağlantılar varsa, bunlarla ilgili bilgiler bulundukları sayfanın sonunda dipnot olarak verilmeyip, hepsi toplu olarak burada listelenmiş olacaktır.

(B2) <http://www.joerg-pommnitz.de/TrueType/ttmkfdir.tar.gz>

Bu dosya (tt-xfree86-howto.pdf), belgenin XML biçiminin T_EXLive ve belgeler-xsl paketlerindeki araçlar kullanılarak PDF biçimine dönüştürülmesiyle elde edilmiştir.

5 Şubat 2007